

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Przykładowe zadania do testu historycznoliterackiego: Jan Kochanowski „Odprawa posłów greckich” (fragment)

ANTENOR

Com dawno tuszył i w głos opowiadał,
Że obelżenia i krzywdy tak znacznej
Cierpieć nie mieli waleczni Grekowie:
Teraz już posły ich u siebie mamy,
Którzy się tego u nas domagają,
Aby Helena była im wydana,
Którą w tych czasiech przeszłych Aleksander,
Będąc w Grecyjej, gość nieprawie wierny
Uniósł od męża i przez bystre morze
Do trojańskiego miasta przyprowadził.
Tę jeśli wrócim i mężowi w ręce
Oddamy, możemy siedzieć za pokojem,
Lecz jeśli z niczym posłowie odjadą,
Tegoż dnia nowin słuchajmy, że Greczyn
Z morza wysiada i ziemię wojuje.
Czuje o sobie widzę, Aleksander:
Praktyki czyni, towarzystwa zbiera,
Śle upominki, aż i mnie nie miną;
A mnie i dom mój, i co mam z swych przodków,
Nie jest przedajno. A miałbych swą wiarę
Na targ wynosić, uchowa mię tego Bóg mój.
Nie ufa swej sprawiedliwości,
Kto złotu mówić od siebie rzecz każe.
Lecz i to człowiek małego baczenia,
Który na zgubę rzeczypospolitej
Podarki bierze, jakoby sam tylko
W całe miał zostać, kiedy wszystko zginie.
Ale mnie czas do rady, bo dziś król chce posły
Odprawować. Snać widzę Aleksandra? Ten jest.

ALEKSANDER

Jako mi niemal wszyscy obiecali,
Cny Antenorze, proszę, i ty sprawie
Mej bądź przychylnym przeciw posłom greckim.

ANTENOR

A ja z chęcią rad, zacny królewicze,
Cokolwiek będzie sprawiedliwość niosła
I dobre rzeczypospolitej naszej.

ALEKSANDER

Wymówki nie masz, gdy przyjaciel prosi.

ANTENOR

Przyzwałam, kiedy o słuszną rzecz prosi.

ALEKSANDER

Obcemu więcej życzyć niżli swemu
Coś niedaleko zda się od zazdrości.

ANTENOR

Przyjacielowi więcej niżli prawdzie
Chcieć służyć, zda się przeciw przystojności.

ALEKSANDER

Ręka umywa rękę, noga nogi
Wspiera, przyjaciel port przyjacielowi.

ANTENOR

Wielki przyjaciel przystojność: tą sobie
Rozkazać służyć nie jest przyjacielska.

Zadanie 1

Kim był Antenor?

.....

Zadanie 2

Kim był Aleksander (Parys)?

.....

Zadanie 3

Rozstrzygnij, czy Aleksander (Parys) podeptał święte prawo gościnności? Uzasadnij swoje stanowisko.

Rozstrzygnięcie

.....

Uzasadnienie

.....
.....

Zadanie 4

O jakich działaniach Aleksandra (Parysa) w związku z przybyciem posłów mówi Antenor?

.....
.....

Zadanie 5

Rozstrzygnij, czy Antenor jest zwolennikiem działań prowadzonych przez Aleksandra (Parysa)? Uzasadnij swoje stanowisko.

Rozstrzygnięcie

.....

Uzasadnienie

.....
.....

Zadanie 6

Na czym według Antenora polega krótkowzroczność poglądów Aleksandra (Parysa) i jego zwolenników?

.....
.....

Zadanie 7

Rozstrzygnij, czy wypowiedź Aleksandra (Parysa) kierowana do Antenora ma charakter demagogiczny? Uzasadnij swoje stanowisko.

Rozstrzygnięcie

.....

Uzasadnienie

.....
.....

Zadanie 8

Na czym według Antenora nie polega prawdziwa przyjaźń?

.....
.....

Zadanie 9

Na czym według Antenora polega patriotyzm?

.....
.....

Zadanie 10

Na czym polega zastosowany w utworze kostium mitologiczny?

.....
.....

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

Antenor był doradcą króla Priama.

Zadanie 2

Aleksander (Parys) był synem króla Priama.

Zadanie 3

Rozstrzygnięcie: Tak, Aleksander (Parys) podeptał święte prawo gościnności.

Uzasadnienie: Uprowadził z Grecji Helenę, żonę króla.

Zadanie 4

Antenor mówi o przekupstwie Aleksandra (Parysa), który za pomocą upominków chciał zjednać sobie stronników, aby ci podczas narady pozwolili mu zostawić Helenę w Troi.

Zadanie 5

Rozstrzygnięcie: Nie, Antenor nie jest zwolennikiem takich działań Aleksandra (Parysa).

Uzasadnienie: Uważa, że są one niemoralne i szkodliwe dla kraju.

Zadanie 6

Krótkowzroczność Aleksandra (Parysa) i jego zwolenników polega na tym, że nie zdają sobie sprawy z tego, że jeżeli upadnie ojczyzna, także i oni stracą wszystko.

Zadanie 7

Rozstrzygnięcie: Tak, wypowiedź Aleksandra (Parysa) ma charakter demagogiczny.

Uzasadnienie: Aleksander (Parys) za pomocą sloganów próbuje nakłonić Antenora, aby ten poparł jego stanowisko odnośnie do pozostawienia Heleny w Troi.

Zadanie 8

Według Antenora prawdziwa przyjaźń nie polega na wymuszaniu czy zastraszaniu drugiej osoby, aby ta w każdej sytuacji opowiedziała się po stronie przyjaciela.

Zadanie 9

Według Antenora patriotyzm polega na uznaniu dobra państwa za priorytet.

Zadanie 10

Autor sięgnął do fragmentu mitu o wojnie trojańskiej, aby ukazać aktualną sytuację polityczną w Polsce.